

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

5HD200 Hospodářské dějiny
(PŘÍLOHA K PRACOVNÍMU VÝKAZU duben 2018)

HANDOUT K PŘEDNÁŠCE NA TÉMA:

“Hospodářské souvislosti zámořských objevů obecně. Merkantilismus. Hospodářský vývoj Španělska a Portugalska na přelomu středověku a novověku“

- Cílem je zhodnotit fenomén zámořských objevů, včetně jejich ekonomických a částečně také mocenských, demografických a dalších důsledků. Pozornost je mimo jiné věnována hlavním změnám ve struktuře a geografickém rozložení evropského obchodu, včetně změn hlavních obchodních cest a center v Evropě. Dalším cílem je prezentovat základní ekonomické, institucionální, sociální a politické charakteristiky ekonomického vývoje Portugalska a Španělska především v 15. a 16. století. V případě Španělska budou hledány přímé souvislosti mezi mocenským postavením Španělska a jeho hospodářskými možnostmi (problémy). V případě Portugalska budou například prezentovány rozdíly mezi jeho ambicemi (například plány na zámořskou expanzi) a reálnými možnostmi mimo jiné s ohledem na jeho omezené lidské zdroje. Dalším cílem je definice merkantilismu, studenti budou seznámeni s různými variantami merkantilismu (respektive jeho odlišné podoby v různých zemích) a v této souvislosti bude také zhodnocen reálný vliv merkantilismu na hospodářskou politiku nejvýznamnějších zemí západní Evropy.
- **Student by si měl osvojit, seznámit se s těmito základními pojmy, termíny a fenomény**
  - expanze osmanských Turků
  - obchod s kořením jak významný a dlouhodobý fenomén
  - obecné předpoklady zámořských objevů
  - cenová revoluce
  - merkantilismus
  - reconquista
  - Mesta
  - fiskální problémy Španělska v 16. století
  - dovozy drahých kovů z Nového světa

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

- příčiny hospodářského úpadku Španělska v první polovině 17. století
- pozice Portugalska v evropském obchodu v 15. století
- portugalská zámořská expanze v první polovině 16. století
- problémy portugalské ekonomiky v 16. století

Videa použitelné ve výuce k diskusi:

Ukázka z videa: *Amerika před Kolumbem*

Základní literatura:

ŽÍDEK, L. Dějiny světového hospodářství. Plzeň: Aleš Čeněk, 2007. ISBN 978-80-7380-035-2

CAMERON, Rondo E. *Stručné ekonomické dějiny světa: od doby kamenné do současnosti*. Praha: Victoria Publishing, 1996. 475 s. ISBN 80-85865-21-1. (NEAL, Larry a CAMERON, Rondo E. *A concise economic history of the world: from paleolithic times to the present*. Fifth edition. New York: Oxford University Press, 2016. xiii, 482 stran. ISBN 978-0-19-998976-8.)

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Toto dílo podléhá licenci Creative Commons
Uveďte původ – Zachovejte licenci 4.0 Mezinárodní.

